

L'AVI MUNE

SETMANARI POPULAR INDEPENDENT

Any V

Sant Feliu de Guixols, 5 d'Agost de 1922.

Núm. 222

Preus de subscripció:

Sant Feliu, trimestre	2'00 ptes.
Fora, trimestre	2'25 »
Estranger, un any	15'00 »

REDACCIO I ADMINISTRACIO

Especlera, 35

Anuncis, comunicats i reclams a preus de tarifa.
Pago anticipat.

PUNTS DE VENDA

BARCELONA, Benito Sibila, kiosc de la Rambla de les Flors, davant de *Can Chadros*.
GIRONA, Joana Marull, kiosc «La Prensa».
Número solt: 15 céntims

Ganxons il·lustres

Josep Roura Estrada:
va naixer en nostra ciutat el 7 d'Abril de 1797.

Una de les figures rel·levants de la primera meitat del passat segle fou aquest savi, que bé podria dir-se fill intel·lectual de la Reial Junta de Comerç, en quines aules ensenyà ciència química. Feu sos estudis en la famosa universitat de Montpeller, on va doctorar-se en Arts i Ciències l'any 1820.

Com el règim lliberal traslladés a Barcelona la Universitat instal·lada a Cervera, fou nomenat substituït de la càtedra de Química. No volguent professar en el Centre Oficial en traslladar-se, restà aquí en la Junta de Comerç iguala assignatura amb caràcter d'intermitat.

Fou subvencionat per a estudiar al estranger els avenços d'aquella ciència i així realitzà dos viatges a França (1825 i 1833) i un a Holanda el 1826, dels quals aportà grans resultats.

Es deu a nostre compatriota Roura l'ús per a primera vegada en nostre país del gas hidrogen bicarbonat com a enllumenament, assaigs fets en 1824. Dos anys més tard, per a celebrar els dies de l'Intendent general de Catalunya, il·luminà per aquest mitjà el pati i una de les sales de dibuix de Llotja, a quin acte assistí el capità general Marquès de Campo Sagrado. Per a satisfer la pública curiositat, durant quatre nits més seguiren les il·luminacions.

Quan en 1827 arribaren els Reis de Sicília amb la seva filla Maria Cristina, que va casar-se amb Ferran VII, en la festa que va celebrar-se a Llotja—diu una crònica coetània—«fou il·luminat son atri amb tres formoses estrelles, quines per mitjà del gas despedien una brillant llum» «Els experiments de abaixar la llum de totes aquelles sales, deixant-les casi a les fosques, i augmentar-la després dantes-hi un hermós esplendor amb sols obrir més o menys la clau del conducte per el quin se defon el gas, complaqueren molt a Ses Magestats.

El professor Roura dirigí, també, l'instal·lació amb que a Madrid l'Ajun-

tament festejà el naixement de Maria Lluisa Fernanda, on cremaren 201 fanals en la Porta del Sol i Carrers principals.

Intentà l'enllumenat per mitjà de l'àcid de calci, del que sorgí l'anomenada Llum Drumont, dificultant-ho un obstacle imprevist i més tard inventà la pólvora Roura o blanca, que si tingué excelents resultats no foren pràctics gràcies al rutinarisme de la burocràcia espanyola, que allavors, com ara, és més apta per a dificultar que per a alentar invents.

Catedràtic i director de l'Escola Industrial, deixà notables obres sobre hidrografia, olis, vins, química aplicada a les aules, problemes de la llum, savons, alumini, etc.

Morí a Barcelona el 25 de Març de 1860, entre el general afecte de sos conciudadans que admiraven a l'home savi i senzill, que col·locà a alt nivell el nom de Barcelona i que tant sapigué honorar les ensenyances de la Reial Junta de Comerç, fonamentadora de tota obra de cultura.—B.

Un llibre d'alta estima

Acaba de donar-se a l'estampa un llibre interessantíssim per nostra agricultura i ramaderia, escrit per el Doctor Aureli Carrari, director de la Càtedra d'Agricultura de la província de Bari (Itàlia), titulat «El Trifoglio Alessandrino», el qual sens cap mena de dubte proporcionarà un senyalat servei als agricultors dels països mediterranis.

L'autor, que ha tingut oportunitat de fer numerosos experiments del conreu de la ferratgera egípcia i que ha anat seguint el procés del seu desenvolupament, ha pogut comprobar els excelents resultats amb ella aconseguits. Així condensa el seu criteri sobre les numerosas aventatjes que ofereix per a l'agricultura, quin conreu recomana amb tota insistència, no titubejant en afirmar que dels nous cultius introduïts tots els anys a Itàlia per l'Institut Internacional d'Agricultura de Roma, cap ha superat ni ha igualat al trefle d'Alexandria, ja que durant un període de vuit anys de experimentació a Itàlia, s'ha generalitzat i afiançat de tal manera, que és licit atribuir-li importan-

cia inquestionable i el lloc més distingit i preferent en la sembra de prats.

S'ocupa el llibre primer dels prats d'Itàlia i fa tot seguit un estudi del Bersim, denominació vulgar del trefle d'Alexandria, que ja ha donat a conèixer a Espanya el director de la notable revista d'Agricultura «El Cultivador Moderno», de Barcelona. Un estudi botànic precedeix a la ressenya de les virtuts agronòmiques i biològiques relacionades amb son conreu; varietats, el paper que desempeña en l'agricultura; els nombrosos factors que afavoreixen les condicions de son cultiu, la seva associació amb altres plantes per a tenir ferratge tendre durant tot l'any, son valor alimentici i fertilitzant, importància de llur explotació en la productivitat de les finques i riqueses que pot proporcionar, comparant-lo amb les demés ferratgeres.

Ha despertat també en nostre país interès creixent el conreu del Bersim i tinguent en compte ses variades aplicacions i rendiments, deuen nostres agricultors conèixer tant notable monografia, de la qual els més eminents agrònoms n'han fet un judici tan favorable, que pot avensar-se ja l'adopció definitiva d'aquesta planta millorant de les terres.

També a Espanya són nombrosos els agricultors que l'han experimentat amb resultats sorprenents. En el Península podríem senyalar alguns cassos curiosíssims en terres de secà i en el Baix Llobregat, el distingit agrònom Modest H. Villaescusa ha fet en un any collites de més de 50.000 Kilos d'aquesta herba, tendre, per hectàrea, lo que prova que constitueix una solució al problema ramader durant aquells mesos de l'any que no és fàcil obtenir aliments verds per a el bestiar.

El llibre «El Trifoglio Alessandrino» del eminent catedràtic de Roma, obra nous horitzons per a la profitosa explotació de nostres terres, mitjansant el conreu de la meravellosa ferratgera d'Egipte.

I prova la seva importància el fet d'ésser editat per l'Institut Internacional d'Agricultura, de Roma, i l'il·lustren més de quaranta gravats.

R. FUSELLER
Professor Agrónom

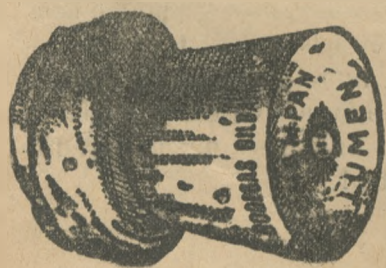
San Sadurní, de Noya, Juliol 1922.

Baños de Mar

II

Desde épocas remotas fueron ya conocidas algunas de las propiedades terapéuticas de las aguas minerales. Quien lea la «Corona Gótica» de Saavedra Fajardo, podrá ver que desde el imperio de los celtas y romanos se atendió y estudió el problema de estas aguas y seguramente el mar fué uno de los principales manantiales que utilizó el hombre para el alivio o curación de sus enfermedades.

Estos conocimientos fueron en aumento a medida que adelantaba la civilización y a medida que se iban dilatando los horizontes científicos, hasta llegar a los siglos XIX y XX, verdaderos siglos de la química, época en que la hidrología constituye un árbol de potentes raíces y diseminado ramaje. En un principio se creyó que los efectos curativos de las aguas minerales eran debidos a las ninfas que brotaban de ellas; más tarde se atribuyó a causas miraculosas y, por fin, viene la química que con sus análisis cualitativo, cuantitativo y sintético, arranca los secretos de la naturaleza. El agua de mar tiene una constitución compleja; la integran en su composición química sustancias minerales en abundancia, siendo el cloruro sódico el que existe en proporción más elevada; le siguen los cloruros de potasio y de magnesio, sulfato de magnesio y de cal, bromuro de sodio y peróxido de hierro, carbonato de cal, indicios de bromo y de yodo y tres gases constantes: el oxígeno, nitrógeno y el ácido carbónico. Además existen sustancias orgánicas llamadas *mucosidades del mar*. Los microbios se encuentran en reducido número en la superficie durante la época de verano. Además de las sustancias químicas enumeradas, goza el agua del mar de propiedades osmóticas, cinéticas, coloidales, eléctricas y quizá radioactivas que hacen que dichas aguas tengan gran analogía con muchas estaciones salinas y que gracias a su temperatura, rica mineralización y tomadas al natural son muy apropiadas para sus aplicaciones balneoterápicas, ya que toda

“LUMEN” GRAN CHAMPAN

EL MEJOR DE PRODUCCIÓN NACIONAL

Elaborado por BODEGAS BILBAINAS S. A. en sus importantes cavas que posee en Haro

agua mineral que para su empleo necesita refrigeración o calentamiento se vuelve menos apta para la conservación de su dinamismo con disminución de sus efectos terapéuticos.

Los efectos inmediatos del baño de mar frío, determinan una sensación dolorosa sobre los nervios de la piel, que por acción refleja llega hasta los nervios vaso constrictores de las arteriolas cutáneas, siendo expulsada la sangre de la superficie cutánea y en este momento la piel *palidece*. A consecuencia de esta expulsión sanguínea y mediante fenómenos de vaso dilatación compensadora se congestionan los órganos profundos, la piel se enfría, se vuelve anémica y seca a causa de la interrupción del funcionamiento de las glándulas sudoríparas. Estos efectos que acabamos de describir y que llamaremos primarios, desde el momento que cesa la acción fría, son sustituidos por efectos secundarios de orden inverso. Estos efectos, con su máximo de intensidad a la salida del baño, constituyen «la acción terapéutica buscada»: la *reacción*. Desde este momento la sangre acumulada en los órganos profundos vuelve a la piel, la colorea de nuevo, la enrojece, entanto que dichos órganos se descongestionan. Esta es la *reacción circulatoria*. Cuando empieza esta reacción, la sangre que vuelve caliente de las partes profundas, llega a la cubierta cutánea fría y le cede parte de su calor, enfriándose de nuevo y por la misma acción vasoconstrictora vuelve a penetrar en las zonas profundas, dejando así en cada ciclo circulatorio parte de su calor. Si este enfriamiento dura mucho tiempo hasta rebasar ciertos límites fisiológicos, pueden sobrevenir accidentes graves, pero el organismo previsor pone en juego un mecanismo especial, destinado a restablecerla pérdida calorífica sufrida.

Esta es la *reacción térmica* con su doble efecto de activar las combustiones y aumentar la temperatura orgánica. Esta doble reacción circulatoria y térmica, impresiona profundamente *todo el sistema nervioso* desde sus más finos filetes hasta cada uno de sus grandes centros, sujetando a su imperio todos los fenómenos de la vida orgánica.

Ante lo expuesto se comprenderá fácilmente que después del baño de mar, el cuerpo ha estado sujeto a reacciones circulatorias, térmicas y nerviosas, acabando en una gran síntesis fisiológica: Aumento de la estabilidad general, de las funciones digestivas y asimiladoras, acrecentamiento de la fuerza muscular, sensación de bienestar y de equilibrio físico y moral.

En conclusión el baño de mar actúa como un agente *tónico y dinámico*. De aquí se deduce que los efectos fisiológicos y curativos del baño del mar, constituyen un problema que interesa por igual al hidrólogo que al práctico, que debe conocer estos efectos, puesto que demasiado ignorados o desatendidos, han quedado sustituidos por un empirismo estéril y a veces nocivo.

DR. JUAN PRIM CODINAS

“LA ESTRELLA POLAR”

Elaboración especial de **Jarabes y Horchatas con sistema patentado**

- Los únicos elaborados con azúcares refinados de las mejores marcas
- Especialidades: Horchata-soda crema a la francesa :: Horchata de chufas, a la valenciana :: Jarabe granadina :: Sodas de todas clases

Para pedidos dirigirse a **VENANCIO SERRA**
BOTINAS, 5 — PALAFRUGELL

HUMORISTES EXTRANJERS

Un mal client

Vaig sortir de Pithiviers la setmana passada, resolt a venir a París per a provar fortuna. Els negocis se m'enduien i resolguí fer-me recader. Fà cinc dies estic establert en el carrer de Helder: ciro botines i porto reca-dos.

M'havien dit que l'ofici era molt dur, però jo entenc que, en aquesta com en totes les qüestions, lo important és procedir amb mètode. En el meu ofici lo primer i essencial és pòguer estar sentat tot lo dia a la taverna.

De vegades s'han de portar cartes. Això és cosa delicada. Arriva un senyor, dóna una moneda (que em fico curosament a la butxaca), i al mateix temps em dóna una carta. Tots diuen: «¡Es molt urgent!». Un acaba per fer-se escèptic. Ultra això, el mitjà mellor per a anar-se conquerint una parròquia consisteix en portar les missives a llur destí lo més ràpidament possible. Per mi mai se retrassen les cartes més de tres dies; de vegades, ni tan sols dos. Espero a colleccionar una trentena de sobres «molt urgent», els classifico per barris i començo a repartir. Jo soc un home de consciència: quan me trobo malalt o molt cansat, tiro les cartes al correu.

Aïr, diumenge, al dematí, varen venir a buscar-me. Se tractava d'ajudar a uns criats a transportar a les golfes dugues biblioteques. Immediatament queda disposada una encertada distribució del treball: l'ajuda de cambra pujaria els llibres fins al pis sisè; la minyona els agruparia en pilons paral·lels; jo vaig reservar-me el paper més delicat, quedant-me en el saló vigilant si s'oblidava cap llibre. La feina fou molt dura.

Al migdia havem acabat. El senyor va dar-me els meus tres francs vinticinc, i va dir-me amb un amable somriurer:

—Bon home, ¿voleu empleiar la tarda d'una faicó quelcom més agradable?

Jo, que mai m'ha fet mandra el treballar, vaig respondrer:

—Segurament, senyor, amb molt de gust.

—Doncs aquí teniu dugues localitats per a la funció de tarda de *El Odeón*. A mi no m'és possible anar-hi i si vos no teniu res millor a fer... En fi, hasta més veure, bon home. Si-gueu aquí a les dugues...

«Si no teniu res millor que fer...» Vaia un senyor bromista!

En arribar al Odeón consultí el rellotje. Erañ les dugues en punt. La puntualitat és el meu lema.

L'obra que es representava era bastant divertida i confesso que vaig riure de bona gana. No vaig moure'm del assiento fins al final. En sortir eren es cinc i vintinou. Feia tres hores i mitja que estava allí.

Cinquanta minuts després trucava a la porta del senyor que va dar-me les entrades.

—Ah! ¿és vostè?—exclamà fent-se l'estranyat.

—Sí, senyor... soc jo...

—¿I què?... S'ha divertit?

—Sí... sí... Ha durat tres hores i mitja...

—En efecte, el tercer acte és molt curt... Vaja fins a una altra.—I s'en volia anar. Jo vaig repetir:

—Ha durat tres hores i mitja i encara no compto el temps d'anar i venir, i això que l'Odeon no està aprop que diriem.

—¿Què voleu dir?

Jo comencí a perdre la paciència.

—Dic que vostè ja coneix la tarifa... Tres hores i mitja a un franc l'hora, fan tres francs cinquanta...

Vaig insistir; s'enfadà. Vaig amenaçar-lo amb el comissari de policia, amb el jutge de pau. ¡Com si res! No em va pagar. Fins va atrevir-se a insultar-me.

Tant mateix hi ha gent molt fresca!

MAX I ALEX FISCHER

Trad. A. Forliani

BARREJA

Quan sortirà aquest número la Festa Major no serà a *Càn Taps* precisament, però no n'estarà gaire lluny.

I quina indigestió de música i de vermuth, cavallers! Heu-se aquí un tema per a enfadar-hi un especialista en la matèria: explicar la estreta relació que tingui un *vermut* amb olives i una peça qualsevol de música. En acabar hom no sap explicar-se que li ha desplagut més si la música o el *vermut*; però és el cas que s'ha empas-sades ambdues coses que, si no sumem malament, donen per resultat una indigestió.

El *Pollé* ha il·luminat fantàsticament la Casa durant aquestos dies amb un joc de llum de colors, que rièu-se de Venècia. Els Tzigans d'En Planas han fet cada dia, bé com saben ells fer-ho, el honors de la casa.

Al *Monopol* ens han distret amb *varietès*.

A *La Constància* s'hi han lluit la cobla «Barcelona», que capitaneja En Gravalosa, i el sextet *Els Montserrats*.

Al *Guixolense* la brillant Banda

del Regiment de Badajoz ha complagut molt, siguent merescudament aplaudida.

Als «Bany St. Telm» la concurrència hi ha sigut enorme.

I, en voleu de barraques de pim-pam-pum, de xurrros, tir al colom, a l'ampolla, *neulers*, gangues, etz, etz? Vaja, que qui no s'ha gastat els diners ben variadament, serà perquè no ha valgut o per què... no en tenia!

A les fondes no es podien aguantar de riure i quin modo de segar naps, *amigos!*

Veiem anunciats per tot arreu planxats alemany, austriac, holandès...

Serà que no sap planxar-se a Catalunya?

Ella sol arribar en el tren de les nou. Tira Passeig avall entra per la tanca dels Banys Rius i es posa dintre la caseta. Als cinc minuts surt vestida de blau i amb capell vermellenc, s'asseu a la sorra i joguineja desplícement.

Del carrer de Tetuan baixen, a diari un grup de quatre: un fadrinet i tres casadaços. Són quatre admiradors de la banyista misteriosa. Ella sembla endevinar-ho: aixís que el grup és a la Plaça de Sant Pere, s'aixeca i, magestuosa com una ondina fa una *pirueta* plena de gràcia i es tira de cap al mar.

El grup queda bocabadat. Pensar que no és per ell aquell *bacallà en remull*, i això que fa venir salivera de debó...!

Aquestos dies ens han visitat moltes forasteres de cara bufona i habi-llament escaient. L'envelat i el Passeig semblaven un jardí de gentilesa i de gràcia...

Entre les nostres, ens ha plagut molt la Senyoreta Suris, quina *toilette* és, senzillament de bon gust. La Lola Domènech estava més bufona que mai. La Ritilla Cerqueda, molt elegant amb son vestit de dol. Sobre-tot aquella *rosa negra*, que, veritablement fa el cop.

I no continuem, puix, per a ser imparcials, huriem de fer aquesta llista interminable.

En Labrús ha vingut aquestos dies, elegantíssim, com ja és costum en ell. La seva corbata ens ha recordat el bon gust del Rei Eduard VII d'Anglaterra, quan era encar el Príncep de Gales.

Aquella fantasia, aquella coloràina, casi jurariem que fou lo que suggerí a l'amic *Pollé* l'il·luminació a la veneciana. La corbata de l'amic Labrús i la difusió de llum del «Royal» se complementen admirablement.

Que *En Nicola*, el simpàtic Fàbregas, arribaria lluny sempre ho hem dit. Després dels seus èxits indiscutibles en el futbol, ara acaba d'ésser cridat per a formar Govern a Itàlia.

Que fà, Sr. Albert, que no es dedica al futbol!

COMPANHIA DE NAVEGAÇÃO
LLOYD BRASILEIRO
 RIO DE JANEIRO

Servicio regular entre **BARCELONA** y **BRASIL**

El día 5 Agosto de 1922 saldrá el novísimo vapor

“**BAEPENDY**”

directa nente para

PERNAMBUCO, RIO DE JANEIRO, SANTOS,

admitiendo pasajeros de 1.ª, 2.ª clase y **CARGA** para todos los demás puertos del **BRASIL** con conocimiento directo desde **SAN FELIU DE GUIXOLS**.

La Compañía dispone de tinglados propios en todos los puertos y servicio regular exclusivo para las mercancías de transbordo.

Para fletes e informes a los Agentes Generales de la Compañía en **Barcelona**

Sres. Hijos de M. Condeminas

o su Agente en **San Feliu de Guixols**

J. Blanch Vendrell

Algavira, 28, 1.º, 2.ª. — — Teléfono, 1140.

Servicio fijo semanal

entre **Barcelona, San Feliu de Guixols, Palamós y Rosas**, con el vapor

“**Ampurdanés**”

• • • • • **SALIDAS** • • • • •

De **Barcelona** para **San Feliu de Guixols, Palamós y Rosas** todos los miércoles a las diez de la noche.

De **San Feliu de Guixols** para **Palamós y Rosas** todos los jueves.

De **Palamós** para **Rosas** todos los jueves.

— **Para fletes e informaciones dirigirse a sus Agentes:** —

En **Barcelona**—Don Enrique Freixas, Cristina, 5.—Teléfono des pacho 1585 A y teléfono tinglado 4357 A.

En **San Feliu de Guixols**—Sres. P. Albertí e Hijos. Teléfono 126.

En **Palamós**—Don Félix Ribera. Teléfono 4.

En **Rosas**—Don José Rahola. Teléfono 2.

**ANTIAPOPLÉTICO
 MEISTER**

La Apoplejía (Parálisis o feridura)

CURADA O EVITADA CON EL

Antiapoplético del Abate Jh. Meister

DEL MONASTERIO DE HIRSAM

El remedio inmunizador e infalible, el **UNICO** en el que se puede poner confianza ciega para evitar y curar la Apoplejía (Feridura), se debe a la valía de éste, en el mundo sabio médico y más tarde, en el claustro, virtuoso fraile, abate **Jh. Meister**.

En efecto. Si algún antepasado vuestro ha sufrido ya de Apoplejía, si notáis calambres, hormigeo en las manos y en los pies, disminución de la vista y tacto, decaimiento general, pérdida de la memoria con mucha propensión al sueño o veis pasar puntos luminosos por delante de los ojos, es que la Apoplejía os está acechando y si no queréis ser su víctima, tomad enseguida el Antiapoplético **MEISTER**.

Es el único remedio que devolverá al parálítico el movimiento perdido en sus brazos y piernas, especialmente dentro del primer año del ataque y a los primeros días, hace recobrar el habla clara y sonora a los balbucientes paralíticos que por el ataque se han visto privados de ella.

Frasco grande 10 ptas. :- Frasco mediano 6 ptas.
FOLLETO DIVULGADOR DE LA APOPLEGIA GRATIS

Depósito general y venta: Farmacia de los Ferrocarriles del Norte, calle de Vilanova, 1. (frente Arco Triunfo).

Dr. Andreu, Pérez Martín y Cp.^a **BARCELONA** y en **S. FELIU DE GUIXOLS** Farmacia del Dr. Rusalleda

— **IMPEX S. A.** —

— **BARCELONA** —

Ofrece a precios sin competencia:

CAMIONES, COCHES TURISMO y OMNIBUS de las mejores y más acreditadas marcas alemanas.

Motos y coches de dos asientos (torpedos), marca **N.S.V. Motos N. S. U.** ganadero del primer premio **Berlín**.

Maquinaria frigorífica «Bavaria», para fabricación de hielo i mantecados.

Cámaras frigoríficas para conservación del pescado, carnes, repostería, degorgage del champán, etc.

Maquinaria para la fabricación de cemento y ladrillos. **Machacadoras.**

Tornos, chapas hierro para la construcción, etc.

Material de electricidad.

— **Sección Cristalería** —

Toda clase de objetos de **crystal alemán y húngaro.**

Cristal tallado.

Especialidad en **vasos, platos y copas**, para Hoteles, cafés y bares.

REPRESENTANTES: **BOSCH e ISGLEAS.**

Carretera de Gerona, 12. — **SAN FELIU DE GUIXOLS**

Casa VILARET XARNACH

San Feliu de Guixols

Extenso surtido en **Géneros de Punto**

Aceites puros de Oliva, Jabones, Perfumería y demás productos de **SALAT S. A.** (Barcelona)

Especialidades en **Cafés, Thes, Azúcares**
Chocolates y Bizcochos

Selecta **Perfumería** “**ARYS**” de París

Administración de Loterías

Comisiones : Representaciones : Fincas

OLEGARI CASELLAS

PINTOR DECORADOR

PINTOR DE COTXES — **SAN FELIU DE GUIXOLS**-St. Joan 13 i 15